

T.C.
GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI

7/17182
6K1.114

Sayı : 94595215/610 2169
Konu : Soru Önergesi (7/17182)

26.1.2013

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

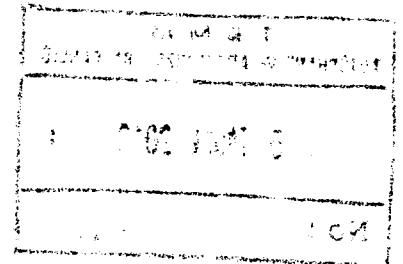
İlgi: TBMM Başkanlığının 18/02/2013 tarihli ve 43452547-120.00-7/17182-177988 sayılı yazısı.

İlgide kayıtlı yazıları ekinde alınan, Ankara Milletvekili Sayın Aylin NAZLIAKA tarafından tevcih edilen 7/17182 sayılı yazılı soru önergesinin cevabı hazırlanarak ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Hayati KAZICI
Bakan

Ek: Soru önergesi cevabı (4 sayfa).

Ankara Milletvekili Sayın Aylin NAZLIAKA'nın (7/17182) Sayılı Yazılı Soru Önergesine İlişkin Cevaplar

1- 5362 sayılı Esnaf ve Sanatkarlar Meslek Kuruluşları Kanununun 21.06.2005 tarih ve 25852 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmesi ile esnaf ve sanatkarların kayıtları Esnaf ve Sanatkar Bilgi Sisteminde (ESBİS) elektronik olarak kayıt altına alınmıştır. Bugün itibariyle ESBİS'de kayıtlı 6.067 bakkal esnafı bulunmaktadır

Alişveriş merkezlerine ilişkin herhangi bir resmi istatistik tutulmamak, sektör verileri ışığında Ankara'da 2002 yılında faaliyet gösteren 10 adet alışveriş merkezi olduğu görülmektedir.

2- 2007-2012 yılları arası Esnaf ve Sanatkar Bilgi Sisteminde (ESBİS) kayıtlı bakkal esnafının sayısı aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Yıllar	Açılan	Kapanan
2007	532	605
2008	547	734
2009	532	507
2010	673	550
2011*	556	*914
2012	557	511

*2011 yılındaki kapanan işletme sayısındaki artış, Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması hakkındaki 6111 sayılı Kanun çerçevesinde sicil terkin işlemlerinden kaynaklanmıştır.

Ankara ili bakkal esnafının ilçelere göre dağılımı aşağıdaki tablodaki gibidir.

İlçe	Bakkal Sayısı	İlçe	Bakkal Sayısı
Akyurt	66	Haymana	146
Altındağ	646	Kalecik	26
Ayaş	63	Kazan	112
Bala	95	Keçiören	615
Beypazarı	170	Kızılcahamam	115
Çamlıdere	13	Mamak	497
Çankaya	662	Merkez	69
Çubuk	225	Nallıhan	98
Elmadağ	183	Polatlı	436
Etimesgut	279	Pursaklar	64
Evren	4	Sincan	532
Gölbaşı	211	Şereflikoçhisar	159
Güdül	43	Yenimahalle	538

(10.03.2013 tarihi itibariyledir.)

Sektörden elde edilen veriler kapsamında 2007-2012 yıllarında Ankara'da açılan alışveriş merkezi sayısının 18 olduğu anlaşılmaktadır

3- Esnaf ve sanatkârlar, sermaye ve refahın tabana yayılması, gelir dağılımının iyileştirilmesi ve bu suretle sosyal dengelerin korunmasında ekonomik ve sosyal hayatın önemli unsurlarından biridir.

Esnaf ve sanatkârlar, özellikle işletme sayılarının çokluğu, ülke çapında istihdam seviyesi, bölgesel kalkınma ve gelişmeye katkıları yönüyle de üzerinde durulması gereken bir kesimdir.

Nicelikleri ve nitelikleri ile toplumumuzun sosyal ve ekonomik hayatında önemli bir yere sahip olan esnaf ve sanatkâra, Anayasamızın 173 üncü maddesinde yer alan “Devlet esnaf ve sanatkârı koruyucu ve destekleyici tedbirler alır.” amir hükmünden hareketle gereken önem verilmektedir.

Bu sebeptendir ki, mesleki geleneklerini Ahilik kültüründen alan esnaf ve sanatkârların sosyal, siyasal ve ekonomik dengeler üzerindeki tartışılmaz önem ve etkinlikleri nedeniyle gelişmeleri için hiçbir fedakârlıktan kaçınılmamaktadır.

Bu bağlamda;

—2002 yılsonu itibariyle, 402 esnaf ve sanatkârlar kredi kefalet kooperatifine kredi kullandırabilirken, 28.02.2013 tarihi itibariyle 826 esnaf ve sanatkâr kredi kefalet kooperatifi kredi kullandırabilecek duruma getirilmiştir.

—2002-2012 döneminde yaklaşık 850.000 esnaf ve sanatkârımız, esnaf ve sanatkârlar kredi ve kefalet kooperatifleri kefaletiyle aracılığı ile kredi kullanmıştır.

—2002 yılsonu itibariyle kredi kullanan esnaf ve sanatkâr sayısı 63.520 iken, 28.02.2013 tarihi itibariyle kredi kullanan esnaf ve sanatkâr sayısı 259.378’e yükselmiştir.

—Esnaf ve sanatkârımız, esnaf ve sanatkârlar kredi ve kefalet kooperatifleri aracılığı ile kullandıkları kredilere uygulanan gösterge faiz oranı 2002 yılsonunda % 47 iken, 29.02.2012 itibariyle % 5-7,8 e düşürülmüştür.

—2002 yılsonunda esnaf ve sanatkârımız tarafından esnaf ve sanatkârlar kredi ve kefalet kooperatifleri kefaletiyle kullanılan kredi şahıs üst limiti 5.000 TL iken, Ekim 2012 itibarıyla kredi şahıs üst limiti kademeli olarak 40.000 ve 125.000 TL’ye yükseltilmiştir.

—31.12.2002 tarihinde esnaf ve sanatkârımız tarafından esnaf ve sanatkârlar kredi ve kefalet kooperatifleri kefaletiyle kullanılan kredi miktarı yaklaşık 154 milyon TL iken bu miktar 28.02.2013 tarihi itibarıyla 7,2 milyar TL seviyelerine yükselmiştir.

Ayrıca, esnaf ve sanatkârlar kredi ve kefalet kooperatifleri ile üst kuruluşları için yapılan kesintiler 2009 yılında % 6,5 iken, esnaf ve sanatkârların krediye erişimlerinin kolaylaştırılması amacıyla 2010 yılı başında % 3,5’e indirilmiştir.

05.05.2009 tarih ve 27219 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren “Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı Kurulması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun” ile KOSGEB desteklerinden hizmet sektöründe faaliyette bulunan esnaf ve sanatkârlarında yararlanabilmeleri sağlanmıştır.

28 Şubat 2013 tarihi itibariyle, KOSGEB veri tabanına kayıtlı işletme sayısı 694.130 olup, bu işletmelerden 313.117’si esnaf ve sanatkâr odalarına kayıtlıdır. Başka bir ifade ile KOSGEB faaliyetlerinden faydalanan esnaf ve sanatkâr oranı toplam işletme sayısının % 45.11’idir.

Ayrıca; 01.01.2013-28.02.2013 tarihleri arasında KOSGEB destek programları kapsamında esnaf ve sanatkâr kesimine aktarılan destekler aşağıda belirtilmiştir.

PROGRAM ADI	Esnaf ve Sanatkârlar	
	İşletme Sayısı	Ödeme Miktarı (TL)
Araştırma-Geliştirme ve İnovasyon Endüstriyel Uygulama Destek Programı	15	345.263,23
KOBİ Proje Destek Programı	44	359.136,37
Genel Destek Programı	338	1.030.280,88
Girişimcilik Destek Programı	661	2.866.022,34
TOPLAM	1.049	4.600.702,82

Kamuoyunda “Torba Yasa” olarak bilinen 6111 sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması İle Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ve Diğer Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun 25 Şubat 2011 tarih ve 27857 sayılı 1. mükerrer Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

5362 sayılı Esnaf ve Sanatkârlar Meslek Kuruluşları Kanunu hükümlerine göre 25.02.2011 tarihi itibariyle; esnaf ve sanatkârların üyesi oldukları odalara olan aidat borçları ile odaların birlik ve üyesi oldukları federasyonlara, birlik ve federasyonların Konfederasyona olan katılma payı borçlarının asıllarının tamamını, 01.03.2011 – 31.08.2011 tarihleri arasında ödeyenlerin bu alacaklarına uygulanan gecikme zammının tahsilinden vazgeçilmiştir.

Alacak asıllarının 25 Şubat 2011 tarihinden önce kısmen veya tamamen ödenmiş olması halinde ise ödenmiş borç asıllarına isabet eden gecikme zammının tahsilinden vazgeçilmiştir.

Esnaf ve sanatkârın, esnaf ve sanatkârlar kredi kefalet kooperatiflerine olan borçlarına yeniden yapılandırılma getirilmiştir.

Bu bağlamda; 60 bin esnaf ve sanatkâr ile bunların 120 bin kefillerinin kredi kefalet kooperatiflerine olan 490 milyon lirayı bulan anapara borçlarına yeniden yapılandırılma getirilerek, 215 milyon lira gecikme cezası borcun da silinmesine imkân sağlanmıştır.

Yapılan düzenleme ile birlikte kredi borcu 2011 yılından önce kooperatif takibine intikal eden ortakların 15 Nisan 2011 tarihine kadar başvuruları yeniden yapılandırmadan faydalanmışlardır.

Kabul edilen bu Yasa ile vatandaşlarımızın, esnaf ve sanatkâr ile her türlü işletmenin, nakdi ve gayri nakdi kredileri, karşılıksız çıkan çek, protesto edilmiş senet, kredi kartı ve diğer kredi borçlarına ilişkin kayıtları, ilgili borcun bugüne kadar ödenmiş olması ya da Yasanın yürürlüğe girmesinden sonra 6 ay içinde ödenmesi veya banka ve özel finans kurumlarınca yeniden yapılandırılması halinde, borcunun tamamının ödenmesinin ardından bu Kanun kapsamında silinmiştir.

Merkez Bankası ve bankalar ile özel finans kurumlarınca kayıtların silinmesinden sonra, bankalar ve özel finans kurumlarınca yapılacak kredilendirme, çek karnesi verilmesi ve diğer bankacılık işlemlerinde silinmiş kayıtlar dikkate alınmamıştır.

Bununla beraber; esnaf ve sanatkârlarımızın dünyadaki değişim ve dönüşüme intibakları ve olumsuzluklardan etkilenmelerinin önüne geçilmesi amacıyla; “Esnaf ve Sanatkârlar Değişim, Dönüşüm, Destek (3D) Strateji Belgesi ve Eylem Planı (ESDEP)” hazırlanmıştır.

Bakanlığımız koordinatörlüğünde ilgili kamu kurum ve kuruluşlarının katılımlarıyla hazırlanan “Esnaf ve Sanatkârlar Değişim, Dönüşüm, Destek (3D) Strateji Belgesi ve Eylem Planı (ESDEP)” 09.04.2010 tarih ve 2010/4 Sayılı Karar ile Yüksek Planlama Kurulu tarafından kabul edilerek yürürlüğe girmiştir.

Bu eylem planı ile yapısal değişim ve dönüşümün sunduğu fırsatlardan esnaf ve sanatkârların azami ölçüde yararlandırılması, değişim ve dönüşümün bu kesim üzerindeki olumsuz etkilerinin belirlenen stratejik hedef ve eylemlerle azaltılması amaçlanmaktadır

Mülga Sanayi ve Ticaret Bakanlığınca hazırlanan organize perakende ticarete yönelik Kanun Tasarısı Taslağı en son 05.02.2010 tarihinde Başbakanlığa sevk edilmiş olup, Tasarı Taslağının önceki Hükümet döneminde sonuçlandırılmadığından işleminden kaldırıldığı Başbakanlığın 08.07.2011 tarihli yazısı ile Bakanlığımıza bildirilmiştir.

Kamu Kurumlarının yeniden yapılandırılmasını müteakiben, 08.06.2011 tarihli Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 640 sayılı Gümrük ve Ticaret Bakanlığı'nın Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'nin 9 uncu maddesinin (f) bendi ile, organize perakende ticarete yönelik düzenlemeler yapmak ve uygulanmasını sağlamak, bunların gelişmesine ve yaygınlaşmasına yönelik çalışmalar yapma görevi Bakanlığımıza verilmiştir.

Yeni dönemde daha geniş bir bakış açısıyla konuyu değerlendiren Bakanlığım, ilgili tüm taraflarla işbirliği ve görüş alışverişinde bulunarak rekabeti ve tüketiciyi koruyan, kayıt dışılığı önleyen, verimliliği ve kaliteyi artıran ve sektör içi kesimler arasında dengeli ve sürdürülebilir bir yapının tesis edilmesini hedefleyerek çalışmalarını sürdürmektedir.

Bu süreçte organize perakende ticaret alanının yasal alt yapısının oluşturulması amacıyla sektör temsilcileri ve ilgili kişi, kurum ve kuruluşların da katılımıyla Bakanlığım koordinatörlüğünde farklı platformlarda toplantılar gerçekleştirilerek sorunlar, çözüm önerileri ve sektöre ilişkin diğer konular hakkında görüş alışverişinde bulunulmuş olup, sektörle ve Kamu Kurumları ile istişare süreci devam etmektedir.

Bununla birlikte Temmuz 2012 de yürürlüğe giren 6102 sayılı Yeni Türk Ticaret Kanunu ile, haksız rekabetin önlenmesi ve küçük işletmelerin, büyük ölçekli firmaların adil olmayan ticari uygulamaları karşısında korunması hedeflenmiştir.

Bu bağlamda Kanunun 55 inci maddesi ile, seçilmiş bazı malları, iş ürünlerini veya faaliyetleri birden çok kere tedarik fiyatının altında satışa sunmanın haksız rekabet hali oluşturacağı değerlendirilmiştir. Ayrıca yine Yeni Türk Ticaret Kanununun 1530 uncu maddesi ile, alacaklıları korumak amacıyla, ticari ilişkilerde gerçekleştirilen sözleşmede öngörülen ödeme süresinin, alacaklının küçük yahut orta ölçekli işletme (KOBİ) veya tarımsal ya da hayvansal üretici olduğu veya borçlunun büyük ölçekli işletme sıfatını taşıdığı hâllerde, altmış günü aşamayacağı hükümleri getirilmiştir.

4- Bakkal esnafının sosyal güvenlik kurumlarına olan prim borçlarına ilişkin olarak Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı ile irtibata geçilmiş olup, cevap alındığında bilahare bilgi verilecektir.